

From: Mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Ejnar Hansen, er forhindret i at være til stede, og jeg skal derfor fremsætte et par bemærkninger på hans vegne.

Tønder amt er måske et af de mest særprægede i vort land, det gælder landskabet, det gælder arkitekturen, og det gælder sådan set også selve befolkningen. Vadehavet, marsken og den barske natur har sat sit præg på det hele, der er skabt en særegen skønhed, og der er skabt karakteregenskaber, som man ikke kan undgå at lægge mærke til; men den barske natur og levévilkårene derude har desværre også skabt stagnation i befolkningen, idet Øst-sønderjylland og det øvrige land af mange forskellige grunde har draget de unge til sig; set på længere sigt kan det meget vel blive alvorligt.

Jeg skal ikke gentage betænkningens eller den højtærede ministers argumentation herfor, men bare fastslå, at det er en kendsgerning. Man foreslå sig, at Danfoss havde ligget ved Løgumkloster eller Skærbæk. Meget ville da have set anderledes ud. Men Danfoss ligger nu engang på Als. Så lav da et nyt Danfoss ude i Tønder amt, vil mange måske sige, og det lyder godt nok; men til Danfoss hører også en Mads Clausen, og en sådan kan desværre — eller jeg vil snarere sige heldigvis — ikke fremskaffes ved lov. Jeg er derfor glad ved, at en kreds af mænd derudefra har fundet frem til at foreslå en havn på Rømø. Jeg vil gerne takke for dette initiativ, som jeg i høj grad sætter pris på, og jeg vil ligeledes takke den højtærede minister for, at han har taget tanken op og fremsat dette lovforslag.

Jeg er helt klar over, at vi må være varsomme med offentlige investeringer i en tid, hvor det kniber med arbejdskraft og midler til privat initiativ, men jeg synes, at forholdene i Tønder amt, sådan som der er gjort rede for det i betænkningen, berettiger til, at man gør en undtagelse. Jeg vil gerne i denne forbindelse henlede opmærksomheden på, at vi gennem finansudvalget har bedt om en samlet plan over statens investeringer og statens anlægsudgifter i den kommende tid. Vi venter stadig på den, og det ville have været på sin plads, om vi havde haft den nu.

Udviklingen har desværre medført, at

erhvervsliv og investeringer mere og mere koncentrerer sig i bestemte områder af landet. Det fremgår tydeligt, at hovedstaden og dens omegn i så henseende er blevet uforholdsmæssigt tilgodeset. Denne udvikling vil næppe helt lade sig standse, men forslaget om en havn på Rømø er dog en håndsækning til en landsdel og et amt, der i høj grad trænger dertil, og jeg tror, tanken er rigtig.

Rent sagligt forekommer det mig, at forudsætningerne for en havn på Rømø er usædvanlig gode. De naturlige forhold med en tidevandsrende sønden om øen med dybt og isfrit vand betyder, at havnen kan anlægges på øens østside og altså i læ. Selv en lægmand kan forestille sig, hvad dette betyder for havnen, og det er vel også derfor, den kan bygges så billigt. Det forekommer faktisk mig som noget helt uhørt, at en fuldt færdig fiskerihavn kan anlægges for 6½ mill. kr.; især når man har vænnet sig til tal som dem, der opereres med, når det drejer sig om en ny landbohøjskole, et teknologisk institut eller det, vi har drøftet for lidt siden: Hanstholm havn, synes man ligefrem, det er småpenge, der her er tale om. Jeg føler mig også overbevist om, at denne investering vil vise sig rentabel. De betæneligheder, man måtte have i så henseende, skal udviklingen nok overflødiggøre; jeg kan blot henvise til, hvad der er sket med andre havne langs den jyske vestkyst.

En havn på Rømø vil give det vestlige Nordslesvig en rimelig chance for en sund erhvervsmæssig udvikling, som i høj grad er tiltrængt, og lad mig føje til: den vil også være helt i overensstemmelse med de smukke og store traditioner for tilknytning til søen, som øens og egnens befolkning gennem historien har skabt. Det er derfor med glæde, jeg på mit partis vegne kan anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Clausen (Olufskjær): Jeg kan fuldt ud tiltræde de argumenter, der er fremført af de foregående to ærede ordførere. Vi har ofte i det konservative folkeparti for at styrke den nationale stilling i grænseegnene givet udtryk for vor største velvilje over for vor forståelse af den særlige pligt, staten har til at øve en indsats her. For den vestlige del